
Somogyi Győző életrajza

Somogyi Győző 1942-ben született Budapesten. Házukat 1944-ben bombatalálat semmisítette meg, új otthonuk 1945-ben, majd 1956-ban is telitalálatot kapott. A család egy Jászapáti melletti tanyára menekült, itt érték a meghatározó kisgyermekkorai falusi élmények. Négyéves korától szüntelenül rajzolt, ollóval papírkatonákat vágott ki, maketteket, terepasztalokat készített, és háborúsdit játszott. Általános iskolai tanára, Reményi Gyula irányította a Képző és Iparművészeti Gimnáziumba, ahol festő szakon érettségizett 1960-ban. Háromszor felvételizett sikertelenül a Magyar Képzőművészeti Főiskolára. Ez időszak alatt először, mint segédmunkás, majd ipari tanuló, végül szakmunkás dolgozott a Kossuth Nyomdában, ahol különféle grafikai eljárásokkal ismerkedett és próbálkozott. Esténként a Vasutas Képzőművészeti Körben rajzolt, festett. Érettségi után tagja lett Szilágyi Ernő zsidó filozófus „Ötök” nevű tanítványi körének. Szilágyi Ernő hatására érdeklődése a filozófia, vallás és zene felé fordult. Ebben az időben kezdett a kör többi tagjához hasonlóan, rendszeresen templomba járni. Budapest valamennyi felekezetének templomát látogatta. Jézus és a keresztény hit ekkor ragadta meg. Nyáron a baráti kör egy hónapot Tihanyban töltött, pénztelenül, éjjel a falu szalmakazlaiban tanyázva. Itt született meg a Tihanyi Királyság, egy eszmei birodalom, mely hadügyminiszterének és polgárának tartja magát Somogyi a mai napig. 1962-ben az „Ötök” beiratkozott a Római Katolikus Központi Hittudományi Akadémiára civil hallgatónak. Somogyi délutános műszakban dolgozott a nyomdában, hogy az előadásokat látogathassa. 1964-ben beköltözött a szemináriumba, mint az Esztergomi Főegyházmegye harmadéves papnövendéke. Annak ellenére, hogy elhatározta, végleg felhagy a művészettel és a papírhadseregekkel, a teológián is folytatta a rajzolást. 1967-ben pappá szentelték, 1968-ban summa cum laude doktori címet szerzett egyháztörténetből. „A vizigót egyháztörténet vázlata” című szakdolgozatát rajzokkal illusztrálta. Mivel munkáspapnak készült, a nyári szünidőkben segéd munkásként (éjszakai rakodó, lovász) dolgozott, majd hét éves lelkipásztori működése alatt is fizikai munkából élt. Lábatlanban, Dunakilitiben, Budapest Külső-Ferencvárosban és Józsefvárosban, mint káplán, egyháztörténeti kutatásai mellett, dolgozott TSZ-ben, postai rakodóként, építőipari szövetkezetben. Markó György nevű nyomdásztól megtanulta a szitanyomást, és kialakította saját grafikai stílusát. A hetvenes évek közepén rendezett első nyilvános kiállításai meghozták a szakmai elismerést Somogyi Győző számára. Felvették a Fiatal Képzőművészek Stúdiója Egyesületbe, a Művészeti Alap és a Magyar Képzőművészek Szövetsége tagjai közé. Grafikáit közölte az „Élet és irodalom”, a „Művészet” és a „Vigilia”. 1977-ben elnyerte az Országos Grafikai Biennálé Nagydíját. 1975-ben egyházi előjárója betegállományba küldte, ami a papi szolgálatból való diszkrét elbocsájtást jelentette. Ezt követően szabadfoglalkozású művészként dolgozott és vezetett képzőművészeti kört kilenc éven át Budapesten. Nyugat-európai, autóstoppos utazásai során eljutott Ausztria, Svájc, Németország, Olaszország, Franciaország múzeumaiba, ahol élményeket gyűjtött és örökölt meg. Utazásainak másik fontos célpontja Erdély és a magyar vidék volt, ezek hatása máig érezhető alkotásain. 1971-ben utolsó munkahelyén megismerkedett és barátságot kötött Erdély Miklóssal, mely kapcsolat Erdély haláláig (1986) fennmaradt. Közelről megismerte a kialakuló magyar neoavantgárd törekvéseit és szereplőit. Az utazások és ezek a tapasztalatok megerősítették abban a hitében, hogy az ő útja a művészetben az új törekvésekkel szemben, a tradíció irányába vezet. Bráda Tibortól és Gajzágó Sándortól megtanulta a tojástempera technikát, majd 1980-tól egy görögországi utazás hatására festeni kezdett. 1973 óta évente 6-8 önálló kiállítást rendez szerte az

országban, kis falusi kultúrházaktól nagy kiállítótermekig. Bemutatkozott Nyugat-Európában is több helyen, de úgy találta, hogy munkáit félreértik, ezért a külföldi kiállításokkal felhagyott. Grafikai itthon – és a szovjet uralom alatti országokban – sok barátot és sikert hoztak. 1988-ban Munkácsy Mihály-díjjal tüntették ki. Az elismerő kritikák többsége azonban groteszk, politikai üzenetnek értelmezte a grafikákat. A festményeket a '80-as évektől liberális dogmatikává merevedő hivatalos kritika elutasította, miközben hatalmas közönségsikert arattak. Az ideológiai csaták Somogyit nem befolyásolták, inkább megerősítették választott útja folytatásában. 22 éves korától a politikai rendőrség által számon tartott „célszemély” volt. Mint munkáspap és ifjúsággal foglalkozó lelkész, teológus korától, 1964-től megfigyelés alatt állt. Besúgókat állítottak rá és lehallgatták, jelentések készültek róla. 1975-ben megvásárolt egy romos parasztházat a Balaton-felvidéki Salföld faluban. Három éven át helyi gyerekeknek rajzsakkört, művésztelepet és egy kis művészeti fesztivált szervezett. Ezzel a tevékenységével kivívta a párt és a rendőrség haragját, akik zaklatni kezdték, újabb besúgókat állítottak rá, útlevelét bevonták, műtermét lehallgatták, 1979-ben ki akarták tiltani Veszprém megyéből. A rendőrségi zaklatásoknak 1990-ben, a rendszerváltás vetett véget. 1979-ben a Pannónia Filmstúdió meghívására animációs rajzfilmet készített „Gózhajóval Pest-Budára 1846-ban” címmel. 1975-85 között beutazta a Kárpát-medencét, és helyszíni vázlatok alapján 10 év alatt megrajzolta a Nagy Térképet, a Kárpát-medence szubjektív madártávlati képét. Alapító tagja volt az 1980-ban létrejött Duna Körnek és SZETA-nak (Szegényeket Támogató Alap). Részt vett ezeknek az éveknek az ellenzéki mozgalmaiban. Műtermében szamizdat lerakat működött. Történelmi kutatásai – amelyekkel soha nem hagyott fel – ezekben az években a magyar hadiviselet felé fordultak. Színes rekonstrukciós rajzok százait készítette, állította ki és publikálta. Első könyvei Barcy Zoltán szövegével 1986-87-ben jelentek meg („A szabadságharc hadserege” és „Magyar huszárok”), melyeket egyre újabbak követtek. E kutatásokért kapta 1983-ban a Március 15. Díjat. A hadtörténeti és hadviselet kutatások vezettek 1985-től a katonai hagyományörzéshez. Ez a mozgalom, melynek nyomán huszárcsapatok százai alakultak a Kárpát-medencében, Somogyi Győző rajzait és könyveit használta mintának, ugyanakkor inspirálta a művészt. 1986-ban feleségével Salföldre költözött, lovakat, szamarakat, rackajuhokat kezdett tenyészteni. Háza huszármúzeum, lovas oktatóközpont, huszárcsapatok székhelye és találkozóhelye lett. Maga is huszár őrmesterként szolgál. 1992-ben megalakította a Balaton-felvidéki Radetzky Huszár Egyesületet, 1999-ben a Salföldi Kopjásokat, 2000-2006 között, mint a Magyar Huszár és Katonai Hagyományörző Szövetség alelnöke tevékenykedett. Hét éven át rajzolta és kézzel írta a „Futár” című katonai hagyományörző újságot. Ezt a munkásságát „Mednyánszkydíjjal” és a „Honvédelemért” kitüntető cím I. osztályával ismerték el. 1979-ben egyik alapítója, majd azóta is titkára a Káli-medence Környezetvédelmi Társaságnak, melynek „Káli Híradó” című újságját kézzel írja és rajzolja. Gyűjti és rajzain, festményein megörökíti a Balaton-felvidék hagyományos népi építészetének emlékeit, melyeket könyvekben, újságcikkekben, riportokban népszerűsít. Tervez és épít vakolatdíszes épülethomlokzatokat. Környezetvédő tevékenységét 1994-ben „Pro Natura Díjjal” jutalmazták. Műemlék parasztházában, 1979 óta feleségével nyári táborokat rendeznek fiataloknak. 1995-ben „Veszprém Megye Érdemrendje”-vel tüntették ki. E szerteágazó tevékenységet Somogyi egyetlen művészi életmű és életforma összetartozó részeinek tekinti. 1996-ban, tízévi munkával elkészült a Magyar Hősök arcképcsarnoka, a száz nagy magyar katonát ábrázoló portrészorozat, majd 2000-ben az Árpád-ház szentjeinek huszonhat képe. 2000 és 2005 között festette meg az ötvenkettő királyportréból álló, Magyar Királyok arcképcsarnoka sorozatot. Mindhárom sorozat könyv alakban is megjelent. 1996-ban a „Magyar Köztársaság Kiváló Művésze” címet, 2012-ben Kossuth-díjat kapott. Tagja a Magyar Művészeti Akadémiának és a Veszprémi Művész Céhnek.